

Individual CAREer Development - ICARD

2014-1-IT02-KA203-003653

Livrabilul O5

Îndrumări și recomandări privind adoptarea Programului European de Dezvoltare a Carierei (PEDC)

Prezentul document este sub licență Creative Commons Atribuire Noncomercială - Redistribuire sub aceeași licență ca originalul 4.0 International.

Acest proiect a fost finanțat cu sprijinul Comisiei Europene. Prezentul document reflectă doar opiniile autorului, iar Comisia nu poate fi făcută responsabilă pentru scopurile în care ar putea fi utilizate informațiile pe care le conține.

Cuprins

INTRODUCERE	3 -
1. PRACTICILE DE CARIERĂ TIC ÎN INSTITUȚIILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR DIN EUROPA ȘI PROGRAMUL EUROPEAN DE DEZVOLTARE A CARIEREI (PEDC)	4 -
2. PROGRAMUL PEDC	8 -
2.1 STRUCTURA PEDC	8 -
2.2 CENTRAREA PE COMPETENȚELE DE MANAGEMENT AL CARIEREI	10 -
3. TESTAREA PEDC ÎN 4 ȚĂRI EUROPENE	12 -
4. LICENȚA PEDC	16 -
5. CHECKLIST PENTRU IMPLEMENTAREA PEDC	17 -
REFERINȚE	18 -
ANEXE	20 -
ANEXA 1: FORMULAR DE FEEDBACK – FOCUS GRUP PRIVIND PROIECTAREA PEDC	20 -

Lista tabelelor

TABELUL 1: PRACTICI TIC DE CONSILIERE ÎN CARIERĂ DEZVOLTATE ÎN UNIVERSITĂȚI DIN UE	- 5 -
TABELUL 2: ALTE SERVICII DE ORIENTARE PROFESIONALĂ FURNIZATE ONLINE ÎN INSTITUȚII DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR DIN UE:	- 6 -
TABELUL 3: STRUCTURA PEDC	- 8 -
TABELUL 4: COMPETENȚE DE MANAGEMENT AL CARIEREI DEZVOLTATE FOLOSIND PEDC	- 10 -
TABELUL 5: ADOPTAREA PEDC ÎN INSTITUȚIILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR: FAZE ȘI ACTIVITĂȚI	- 12 -
TABLE 6: LISTĂ DE VERIFICARE PENTRU IMPLEMENTAREA ECDP	- 17 -

INTRODUCERE

Acest raport oferă îndrumări și recomandări privind implementarea Programului European de Dezvoltare a Carierei (European Career Development Program – ECDP). Raportul va sprijini instituțiile de învățământ superior în procesul de proiectare și implementare a unei practici de consiliere în carieră centrată pe student, flexibilă și individualizată. Lucrarea de față este de interes imediat pentru cei ce lucrează în departamentele și centrele de consiliere în carieră din în universitățile publice și private.

Livrabilul O5 este organizat în 6 secțiuni , după cum urmează:

1. Practici TIC în orientarea profesională
2. Programul PEDC
3. Pilotarea PEDC în 4 țări europene. Avantaje și dificultăți
4. Licența PEDC
5. Checklist pentru implementarea PEDC

1. PRACTICILE DE CARIERĂ TIC ÎN INSTITUȚIILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR DIN EUROPA ȘI PROGRAMUL EUROPEAN DE DEZVOLTARE A CARIEREI (PEDC)

Integrarea tehnologiei în furnizarea serviciilor de orientare în carieră nu reprezintă o abordare nouă. A fost introdusă la mijlocul anilor '60 și a fost folosită ca instrument, instrument alternativ, și/sau agent al schimbării (Watts, 1986). Pe parcursul anilor, datorită evoluției tehnologiei și a trecerii de la societatea informațională la cea a cunoașterii, utilizarea TIC în orientarea profesională și-a diversificat rolurile și și-a mărit impactul (Hughes și Gratton, 2009), luând în considerare așteptările tinerilor și oferind acces la o nouă abordare a consilierii profesionale, rămânând în același timp o resursă, un mediu de comunicare și un mijloc de dezvoltare a materialelor de curs (Bimrose et al, 2010). Analizând rolurile în schimbare ale TIC în dezvoltarea politicilor privind consilierea de carieră pe tot parcursul vieții, Kettunen et al. (2015, pp. 1-2) au observat că rolul TIC este important și "din ce în ce mai esențial" în dezvoltarea serviciilor integrate de consiliere.

Conform *Ghidului UE privind politicile și sistemele de orientare de-a lungul întregii vieți*¹ (2015, p.26), TIC poate juca cinci roluri diferite în dezvoltarea activității de consiliere și orientare:

- instrument ce accentuează abordarea tradițională a consilierii și orientării
- alternativă la abordările tradiționale
- agent al schimbării
- agent administrativ
- agent integrativ

Într-adevăr, în contextul accesului din ce în ce mai mare la TIC, lipsa de resurse umane și presiunea constantă pentru a ajunge la un număr cât mai mare de studenți reducând în același timp costurile, dezvoltarea unor instrumente TIC de calitate care să fie utilizate în orientarea profesională poate fi o soluție fezabilă care să asigure accesul la o consiliere de carieră flexibilă și eficientă din punct de vedere al resurselor (Bimrose et al, 2010; Bimrose et al., 2015), care să "completeze abordările tradiționale de consiliere și orientare" (CEDEFOP, 2011, p.61) și să diversifice serviciile adresate unei generații "care a crescut cu tehnologia în mână" (Iacob, 2012, p.10).

Când sunt integrate în consilierea și orientarea profesională, scopul TIC este de "a realiza mai multe cu mai puțin" oferind acces la informații, sfaturi, consiliere, stagii de practică, locuri de muncă (Bimrose et al, 2011) și furnizând un canal pentru comunicare și interacțiune (Hooley et al., 2010). Cogo (2005) face diferența dintre utilizarea TIC ca *suport* pentru îmbunătățirea comunicării dintre utilizatori și consilierii în carieră prin intermediul emailului, telefonului, chat-ului, grupurilor de discuție și al videoconferințelor, și cea ca *resursă* pentru îmbunătățirea accesului la informații legate de carieră și pentru sprijinirea procesului de luarea a unor decizii informate privind parcursul educațional și profesional.

¹ <http://www.elgpn.eu/publications/browse-by-language/english/elgpn-tools-no-6-guidelines-for-policies-and-systems-development-for-lifelong-guidance/>

Studiul realizat de echipa Proiectului ICARD a permis identificarea a peste 80 de practici de consiliere în carieră dezvoltate în universitățile europene. Unele din practicile identificate indică un anumit grad de utilizare a TIC în furnizarea serviciilor de consiliere, dar TIC este doar *un mijloc de îmbunătățire a accesului la unele servicii*. Prin urmare, TIC sunt utilizate pentru a îmbunătăți serviciile tradiționale. Unele universități din Europa au proiectat programe online de dezvoltare a carierei care vizează una dintre următoarele competențe și activități de consiliere: competențe "soft", de planificare a carierei, de dezvoltare a carierei, și/sau oferirea accesului la stagii de practică. Doar șase dintre practici folosesc TIC ca agent integrativ, dezvoltând programe online de consiliere profesională ce sunt proiectate și implementate la nivelul unei singure instituții.

Tabelul 1: Practici TIC de consiliere în carieră dezvoltate în universități din UE

Denumirea practicii	Universitatea și țara	Accent pus pe:
Programe online de consiliere în carieră		
Checkpoint concept	KU Leuven, Belgia	
Destinations®	Trinity College Dublin, Irlanda	procesul de planificare a carierei, conștiința de sine, cunoașterea oportunităților, luarea deciziilor inițiativă
Big Interview	Universitatea Bocconi, Italia	Pregătirea pentru interviul de selecție
CAREER4U	Universitatea Danubius, Galați, România	
Career Unlocker	University of Reading, UK	planificarea carierei
Cursuri online		
Laborator de soft skills	Instituto Universitario de Lisboa, Portugalia	competențe soft
Curs de dezvoltare a carierei pentru masteranzi (16 ore)	Lisbon Executive Academy, Portugal	
Scurte cursuri pe teme specifice legate de dezvoltarea competențelor profesionale	Universitatea Humboldt Berlin, Germania	competențe profesionale
Module de planificare a carierei	Leeds University, UK	competențe de planificare a carierei
Module de dezvoltare a carierei		competențe de dezvoltare a carierei

Module avansate de dezvoltare a carierei		competențe de dezvoltare a carierei
Module privind stagiile de practică		Stagii de practică
MOOC despre dezvoltarea carierei	University of London, UK	competențe de dezvoltare a carierei
Antreprenoriat și inovare	Universitatea Coimbra, Portugalia	competențe antreprenoriale

Sursa: <http://www.icard-project.eu/>

Când TIC sunt utilizate ca mijloc pentru îmbunătățirea accesului la servicii, universitățile se concentrează pe furnizarea de informații legate de crearea unui CV, a unui CV video, a scrisorii de motivație, pe facilitarea feedbackului privind CV-ul, și pe îmbunătățirea accesului la resursele privind consilierea în carieră. Accentul este pus și pe dezvoltarea conștiinței de sine a studenților, networking și pe autoevaluare, precum și pe furnizarea de instrumente de "matching", pe târguri online de cariere și stagii de practică ce au ca scop punerea în legătură a studenților cu firmele potrivite pentru dezvoltarea lor profesională.

Tablelul 2: Alte servicii de orientare profesională furnizate online în instituții de învățământ superior din UE:

Denumirea practicii	Universitatea și țara	Accent pus pe:
The Career Development Center	New Bulgarian University, Bulgaria	Suport online pentru studenți și firme Autoevaluare Conștiința de sine Găsirea de stagii Găsirea de locuri de muncă
Career and Psychological Counselling	Universitatea din Tartu, Estonia	Informații online
Career Services	Universitatea din Aalto, Finlanda	Practică profesională Matching pentru locuri de muncă
Aarresaari.net	Universitatea din Helsinki, Finlanda	Luarea deciziilor Conștiința de sine Găsirea de locuri de muncă
Portfolio of experiences and competences/ Portefeuille d'Expériences et de Compétences (PEC)	Universitatea Paul Sabatier Toulouse 3 Universitatea Poitiers Universitatea Grenoble 1 Universitatea Toulouse 1 Capitole, France	Conștiința de sine Găsirea de locuri de muncă CV Scrisoare de motivație Candidatura la un post Interviul de angajare

Padova career service	Universitatea din Padova, Italia	Târg virtual de cariere CV video Interviuri la distanță
UM Career Services	Universitatea Maastricht, Olanda	Bibliotecă de cariere online Conștiința de sine Networking
Career Services	Universitatea Jagiellonă din Cracovia, Polonia	Verificarea CV prin email

În acest moment, nu există niciun program online de consiliere în carieră care să includă toate cele trei etape ale parcursului academic al unui student și nu există niciun program TIC de consiliere în carieră care să fie testat și implementat în mai multe instituții de învățământ superior din Europa.

2. PROGRAMUL PEDC

Nevoia crescândă de a crea instrumente de orientare profesională de calitate și eficiente economic a condus la dezvoltarea unor instrumente de autopromovare și de dezvoltare personală, a unor programe informatice de "matching" pentru angajare, dar și a unor centre de resurse online și de instrumente de comunicare (Iacob, 2012; Bimrose et al, 2015). Atunci când sunt create instrumente care oferă acces online la informații despre carieră trebuie să ne asigurăm că datele furnizate sunt valide, reale, exacte, obiective, comprehensive, relevante și actualizate.

PEDC folosește o soluție TIC rentabilă și asincronă pentru a furniza servicii de orientare în carieră la distanță pentru studenți ai instituțiilor de învățământ superior, îmbunătățindu-le accesul la activități care vizează dezvoltarea competențelor de managementul carierei, îmbunătățirea cunoștințelor despre carieră, dar și a procesului de orientare în carieră. PEDC valorifică o platformă Moodle pe care modulele au fost încărcate și testate de către studenți ai universităților din Padova, Salamanca, Maastricht și Iași.

2.1 Structura PEDC

PEDC are o structură modulară și conține trei programe, care corespund celor trei faze importante ale parcursului academic al unui student: accesul la universitate, perioada studiilor și tranziția spre piața muncii. Ținând cont de asemănările și diferențele identificate în cadrul universităților implicate în consorțiu, PEDC are o structură comună, dar informația furnizată în module a fost adaptată la realitățile instituționale și naționale. În funcție de modul, unele sunt proiectate integral la nivelul universității (ca de exemplu M4 - Adaptarea la universitate), în timp ce altele au informații și aplicații comune, dar conținutul lor a fost adaptat la contextul instituțional și național (ex. Autocunoaștere, Analiza cursurilor și luarea deciziilor). Flexibilitatea și adaptabilitatea la nevoile locale și regionale sunt două caracteristici importante ale PEDC, aceasta deoarece adaptabilitatea și legătura cu realitățile regionale sunt elemente cheie în asigurarea angajabilității studenților (Paviotti, 2015, p.15).

Tabelul 3: Structura PEDC

Accesul la universitate Tranziția de la viața de elev la cea de student	Studenția și viața de student În timpul studiilor	Accesul la piața muncii Tranziția spre piața muncii
Autocunoaștere 1	Autocunoaștere 2	Autocunoaștere 3
Adaptarea la universitate	Întocmirea CV-ului și a scrisorii de motivație	Căutarea oportunităților de carieră
Analiza cursurilor și luarea deciziilor	Interviurile și testările în recrutare	Succesul la locul de muncă
Organizare și planificare	Căutarea oportunităților de practică	Crearea unui brand personal
Gestionare finanțelor pro-	Lucrul în echipă	Antreprenoriat (spiritul de

prii		inițiativă)
	Luarea deciziilor privind cariera	Competențe de negociere și de rezolvare a problemelor
	Comunicarea eficientă la locul de muncă	Managementul stresului
		Cultura organizațională și etica profesională

Atunci când accesează modulele PEDC², consilierii în carieră vor avea acces la următoarea structură de date:

- Titlul;
- Destinatarii: studenți din anul I, II sau din ultimul an;
- Legături: conexiunea cu alte module și tipul modulului (obligatoriu/facultativ);
- Descriere: scurtă descriere a conținutului;
- Rezultatele învățării;
- Evaluare: elemente ce trebuie luate în considerare pentru evaluare;
- Durata modulului;
- Unitățile de învățare: cum ar trebui organizat conținutul;
- Materiale de pregătire: sugestii privitoare la dezvoltarea materialelor de pregătire;
- Adaptare culturală: nivelul de adaptare necesar (de la cel mai scăzut la cel mai înalt); elementele ce trebuie avute în vedere pentru adaptarea culturală.

Fiecare modul conține informațiile și broșura cu aplicații. Informațiile sunt furnizate folosind texte, imagini și resurse video. La sfârșitul fiecărui modul se poate accesa un chestionar de autoevaluare.

Când **studentii** accesează programul, vor putea vedea următoarea structură:

Descriere

Text

Obiective

Text

Obiectiv 1

Obiectiv 2

Unitățile de învățare

Unitatea de învățare 1

Texte, imagini, materiale video, linkuri

Material de pregătire 1.1

Material de pregătire 1.2

Unitatea de învățare 2

Texte, imagini, materiale video, linkuri

² Pentru informații mai specifice despre fiecare modul, vă rugăm accesați Paviotti, G., (2015), Toward the European Career Development Programme: initiatives, cases, and practices in universities: http://www.icard-project.eu/docs/ICARD_O1_report_final.pdf

Material de pregătire 2.1
Material de pregătire 2.2

Autoevaluare

Text

Chestionar

Rezultate (promovat/nepromovat) și o versiune printabilă a rezultatelor

Fiecare chestionar de autoevaluare conține 10 întrebări ce verifică dacă studenții au citit conținutul, au urmărit materialele video și au parcurs broșura cu aplicații. Un modul este considerat promovat dacă studentul dă răspunsul corect la minim 6 întrebări. Studentul primește feedback pozitiv sau negativ odată ce trimite chestionarul completat. Un feedback negativ înseamnă că studentul trebuie să studieze din nou modulul și să parcurgă din nou testul de autoevaluare.

2.2 Centrarea pe competențele de management al carierei

PEDC facilitează tranziția studenților spre universitate și spre lumea muncii oferind acces la informații actuale despre carieră și înarmându-i pe studenți cu competențele transferabile de care au nevoie.

PEDC sprijină dezvoltarea competențelor de management al carierei ale tuturor studenților, permițându-le profesioniștilor din domeniul consilierii în carieră să dezvolte servicii complexe care să vizeze studenții în situații de risc (studenții cu dificultăți de învățare, cu nevoi speciale, cei care au probleme în timpul tranzițiilor, cei aflați în risc de abandon școlar). Acest aspect este foarte important, având în vedere rata de abandon școlar a studenților și numărul crescut al celor ce nu se află în sistemul de educație sau pregătire, dar nu sunt nici angajați ("Not in Education, Employability or Training" – NEET), deși au finalizat studii terțiare.

Tabelul 4: Competențe de management al carierei dezvoltate folosind PEDC

Competențe de management al carierei	Module ECDP
Conștiința de sine	Autocunoaștere 1, Autocunoaștere 2, Autocunoaștere 3, Crearea unui brand personal
Înțelegerea propriei persoane	Autocunoaștere 1, Autocunoaștere 2, Autocunoaștere 3
Cunoașterea propriei persoane	Autocunoaștere 1, Autocunoaștere 2, Autocunoaștere 3
Autodisciplină	Adaptarea la universitate, Gestionare finanțelor proprii, Interviuurile și testările în recrutare
Autoresponsabilizarea	Adaptarea la universitate, Gestionare finanțelor proprii, Interviuurile și testările în recrutare, Căutarea oportunităților de practică, Întocmirea CV-ului și a scrisorii de motivație, Căutarea oportunităților de carieră, Crearea unui brand personal

Competențe de management al carierei	Module ECDP
A învăța să înveți	Adaptarea la universitate, Organizare și planificare
Reziliența	Adaptarea la universitate, Căutarea oportunităților de practică Căutarea oportunităților de carieră, Managementul stresului Antreprenoriat (spiritul de inițiativă)
Stabilirea de obiective	Adaptarea la universitate, Gestionarea finanțelor proprii, Căutarea oportunităților de practică, Analiza cursurilor și luarea deciziilor Întocmirea CV-ului și a scrisorii de motivație
Cooperarea	Lucrul în echipă, Competențe de negociere și de rezolvare a problemelor
Competențele vandabile	Întocmirea CV-ului și a scrisorii de motivație, Crearea unui brand personal
Gestionarea stresului	Managementul stresului
Luarea deciziilor	Analiza cursurilor și luarea deciziilor, Gestionare finanțelor proprii, Căutarea oportunităților de practică, Luarea deciziilor privind cariera, Crearea unui brand personal , Antreprenoriat (spiritul de inițiativă)
Planificarea/Organizarea	Analiza cursurilor și luarea deciziilor, Organizare și planificare, Gestionarea finanțelor proprii, Luarea deciziilor privind cariera, Întocmirea CV-ului și a scrisorii de motivație, Antreprenoriat (spiritul de inițiativă)
Ținerea evidențelor	Gestionarea finanțelor proprii
Utilizarea înțeleaptă a resurselor	Gestionarea finanțelor proprii, Crearea unui brand personal
Gândirea critică	Căutarea oportunităților de practică, Analiza cursurilor și luarea deciziilor, Antreprenoriat (spiritul de inițiativă)
Comunicarea	Lucrul în echipă, Comunicarea eficientă la locul de muncă
Rezolvarea conflictelor	Comunicarea eficientă la locul de muncă
Grija pentru ceilalți	Lucrul în echipă, Comunicarea eficientă la locul de muncă
Acceptarea diferențelor	Comunicarea eficientă la locul de muncă , Competențe de negociere și de rezolvare a problemelor
Competențe sociale	Lucrul în echipă, Succesul la locul de muncă Antreprenoriat (spiritul de inițiativă)
Competențe pentru interviu	Interviurile și testările în recrutare
Lucrul în echipă	Lucrul în echipă, Competențe de negociere și de rezolvare a problemelor

3. TESTAREA PEDC ÎN 4 ȚĂRI EUROPENE

Pentru a promova folosirea PEDC, toate evenimentele față în față (Zilele Carierei, sesiunile de consiliere individuală și de grup) de la nivelul universității, al facultăților și departamentelor, precum și întâlnirile și resursele online (pagini electronice ale universității / facultăților / departamentelor / organizațiile studentești, paginile și grupurile de pe Facebook, newsletter-ele) trebuie folosite pentru a difuza informații și știri despre progresul, pilotarea și utilizarea programului. Prezentarea platformei în facultăți sau la evenimente studentești îi va mări popularitatea în rândurile studenților și ale profesorilor și va asigura un număr mai mare de participanți care accesează acest instrument. O strategie folosită de unul din membrii consorțiului ICARD, Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași, a fost organizarea unei prezentări a proiectului pentru studenții din toate 15 facultățile. Întâlnirea a permis conștientizarea proiectului și recrutarea de participanți pentru faza de testare.

Adaptarea instituțională a PEDC durează în medie nouă luni, are șase faze și necesită resurse pentru traducere, adaptare, organizarea platformei, testare și utilizarea la nivelul întregii universități.

Tabelul 5: Adoptarea PEDC în instituțiile de învățământ superior: faze și activități

Faza	Durata	Activități
1	L1	A1 Obținerea acordului decidenților universității și a experților în orientare profesională, precum și a autorizării pentru dezvoltarea platformei
		A2 Stabilirea echipei
		A3 Stabilirea unui calendar al activităților de adaptare și testare-pilot
2	L2-L4	A4 a. Traducerea și adaptarea modulelor b. Scrierea M4 – Adaptarea la universitate
		A5 Crearea Mediului Virtual de Învățare. Dezvoltarea Platformei Moodle
		A6 Focus grup a. Organizarea unui focus group b. Colectarea de feedback despre platforma actuală c. Colectarea de sugestii privind nevoile utilizatorilor finali d. Adaptarea programului PEDC la feedback-ul și nevoile utilizatorilor
3	L5	A7 Testarea PEDC

4	L6-L7	a. Recrutarea participanților la proiectul pilot
		b. Crearea conturilor Moodle ale studenților
		c. Începerea fazei de testare
		d. Asigurarea accesului online la module dar și la suport TIC
5	L8	A8 a. Adaptarea PEDC la feedback-ul primit în tipul testării
		b. Crearea și dezvoltarea continuă a unei baze de date cu studenți interesați să acceseze PEDC în acest moment, dar și în fazele următoare.
		c. Crearea unei liste de corespondență/ a unui blog/ a unui grup de discuții în care studenții să-și publice întrebările și să primească feedback și unde părțile implicate, experții în carieră și studenții să poată împărtăși informații despre PEDC și să discute despre experiențele din cadrul testării.
6	L9-și mai departe	A9 Extinderea utilizării PEDC

Obținerea acordului conducerii universității este un pas foarte important pentru dezvoltarea unei viziuni comune privitoare la valoarea utilizării PEDC în cadrul instituției, aceasta deoarece integrarea TIC în consilierea în carieră “este un proces complex, social și de dezvoltare” (Bimrose et al, 2015). Aceasta va fi o temelie solidă pentru reunirea tuturor resurselor umane, de timp și materiale necesare pentru adaptarea instituțională. Fără o viziune comună, pot apărea blocaje și bariere care pot submina întregul proces.

Echipa trebuie să cuprindă:

- **Experți în consilierea în carieră** (care vor fi implicați în procesul de adaptare instituțională, verifică traducerea, se asigură că informațiile sunt valide, de încredere, ușor de folosit și adaptate la realitățile naționale și instituționale, organizează întâlniri cu studenții, focus grupuri, sesiuni de testare, analizează feedback-ul, și asigură adaptarea continuă a platformei la schimbările rapide din domeniul consilierii de carieră și la feedback-ul utilizatorilor).
- **Expert TIC** (va fi responsabil cu adaptarea platformei Moodle, încărcarea modulele, oferirea de suport tehnic)
- **Traducător** (va traduce modulele originale).

Stabilirea unui calendar pentru activitățile de testare și pilotare este relevantă, deoarece astfel membrii echipei vor avea o imagine clară a activităților, duratei, sarcinilor și responsabilităților.

Traducerea și adaptarea modulelor la realitățile naționale și instituționale este o activitate ce necesită împărțirea responsabilității între traducător care se asigură că informația inițială este prezentată corect în limba națională) și experții în consilierea de carieră care verifică traducerea, se asigură că informațiile sunt corecte și introduc date despre serviciile oferite de către universitate). Având în vedere că sunt 19 module care necesită traducere și adaptare culturală și instituțională, pentru această activitate va fi nevoie de o bună perioadă de timp, care trebuie planificată cu grijă și introdusă între activitățile departamentului, dată fiind încărcătura semnificativă de muncă. Dacă nu se iau în considerare cele de mai sus, se poate ajunge la întârzieri, ceea ce poate pune în pericol calendarul de adaptare a PEDC, precum și alte evenimente și activități organizate de centrul de orientare profesională. În paralel cu traducerea trebuie urmărită scrierea Modulului 4 – Adaptarea la universitate. Experții în consiliere trebuie să se concentreze pe prezentarea serviciilor de orientare accesibile la nivel instituțional, pe crearea de sinergii cu alte proiecte de orientare în carieră (prin promovarea lor în rândurile studenților) și pe promovarea tuturor serviciilor ce le sunt disponibile studenților, inclusiv accesul la burse, datele despre organizații studentești, despre mobilitățile naționale și internaționale.

La organizarea focus grupului universitățile trebuie să reunească o diversitate de participanți, precum consilieri în carieră, decidenți din cadrul universității, studenți din toți anii de studiu, atât din programele de licență cât și de la cele de master, de la toate facultățile. Focus grupul va cuprinde o prezentare a proiectului, a cursurilor și a modulelor, ce va fi urmată de o sesiune de discuții.

Prezentarea proiectului va conține informații despre:

- **principiile ECDP** (structură modulară, flexibilitatea la diverse contexte culturale și lingvistice, informații despre experiența de învățare, o opțiune rentabilă de pregătire pentru carieră);
- **arhitectura ECDP** (20 de module cu durata de 1 h 10 minute fiecare și cu activități online și offline);
- **cursurile** (Accesul la universitate - în timpul anilor de studiu - intrarea în lumea muncii; informații despre cursurile obligatorii și cele opționale).

Sesiunea de discuții se va axa pe:

- ✓ Proiectarea programului (colectare de feedback despre subiectele tratate în module și, dacă lipsește ceva, colectarea de sugestii);
- ✓ Aspecte care ar putea împiedica adoptarea instituțională (ce factori ar trebui avuți în vedere);
- ✓ Posibilitatea de a acorda credite (ECTS) și de include cursul în mod formal în programă;
- ✓ Sugestii privitoare la materialele de studiu și la testare (transmiterea informațiilor, recrutarea participanților, conștientizarea proiectului).

Odată ce s-a colectat feedbackul din focus grup, informațiile se vor analiza la nivelul echipei și, dacă este cazul, se vor face schimbări în structura PEDC pentru a încorpora sugestiile și a adapta mai bine programul la nevoile utilizatorilor.

Faza de pilotare necesită o abordare coordonată. În această fază se vor putea identifica punctele care au nevoie de ameliorări tehnice sau de conținut și se va colecta feedbackul despre utilizarea și impactul PEDC. Pentru a accesa resursa *ECDP Piloting Toolkit* (ce conține Formularul de recrutare, Certificatul de consimțământ, Registrele de prezență, Formularul de retragere, Chestionarul online, Modelul de raport privind sesiunile de evaluare de tip interviu sau de grup, Prezentarea PEDC și Prezentarea pentru Discuția de grup), vă rugăm să accesați Paviotti (2016).

4. LICENȚA PEDC

ECDP va avea licență Creative Commons Atribuire Noncomercială - Redistribuire sub aceeași licență ca originalul 4.0 International (Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International), cu următorii termeni:

Atribuire – Sunteți obligați să citați autorul, să furnizați un link către licență și să indicați dacă s-au făcut modificări. Acest lucru se poate face în orice mod, dar fără a sugera că licențiatorul vă susține punctul de vedere sau modul de utilizare.

Noncomercial – Nu aveți permisiunea de a folosi materialul în scopuri comerciale.

Redistribuire sub aceeași licență ca originalul – Dacă remixați materialul, îl transformați sau îl folosiți ca bază, sunteți obligat să vă distribuiți contribuțiile sub aceeași licență ca originalul.

Figura 1 Termenii licenței (creativecommons.org)

5. CHECKLIST PENTRU IMPLEMENTAREA PEDC

Pentru a ușura procesul de adoptare a ECDP în universități, o listă de verificare care include toți pașii a fost elaborată.

Table 6: Listă de verificare pentru implementarea ECDP

Activități	Status ³
A1 Obținerea acordului decidenților universității și a experților în orientare profesională, precum și a autorizării pentru dezvoltarea platformei	☐
A2 Stabilirea echipei	☐
A3 Stabilirea unui calendar al activităților de adaptare și testare-pilot	☐
A4	
a. Traducerea și adaptarea modulelor	☐
b. Scrierea M4 – Adaptarea la universitate	☐
A5 Crearea Mediului Virtual de Învățare. Dezvoltarea Platformei Moodle	☐
A6 Focus grup	
a. Organizarea unui focus group	☐
b. Colectarea de feedback despre platforma actuală	☐
c. Colectarea de sugestii privind nevoile utilizatorilor finali	☐
d. Adaptarea programului PEDC la feedback-ul și nevoile utilizatorilor	☐
A7 Testarea PEDC	
e. Recrutarea participanților la proiectul pilot	☐
f. Crearea conturilor Moodle ale studenților	☐
g. Începerea fazei de testare	☐
h. Asigurarea accesului online la module dar și la suport TIC	☐
A8	
d. Adaptarea PEDC la feedback-ul primit în timpul testării	☐
e. Crearea și dezvoltarea continuă a unei baze de date cu studenți interesați să acceseze PEDC în acest moment, dar și în fazele următoare.	☐
f. Crearea unei liste de corespondență/ a unui blog/ a unui grup de discuții în care studenții să-și publice întrebările și să primească feedback și unde părțile implicate, experții în carieră și studenții să poată împărtăși informații despre PEDC și să discute despre experiențele din cadrul testării.	☐
A9 Extinderea utilizării PEDC	☐

³ Bifați căsuța pentru activitățile realizate și țineți evidența fluxului de activități.

REFERINȚE

Bimrose, J., Kettunen, J., Goddard, T., (2015), ICT – the new frontier? Pushing the boundaries of careers practice, *British Journal of Guidance & Counselling*, 43(1), 8-2;

Bimrose, J., Hughes, D., Barnes, S.-A., (2011), Integrating new technologies into careers practice: Extending the knowledge base. London: UK Commission for Employment and Skills;

Bimrose, J., Barnes, S.-A., Atwell, G., (2010), An investigation into the skills needed by Connexions personal advisers to develop internet-based guidance. Reading: CfBT Education Trust.

CEDEFOP, (2011), Lifelong guidance across Europe: reviewing policy progress and future prospects: <http://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/6111>;

Cogoi, C. (ed), (2005), Using ICT in Guidance: Practitioner Competences and Training. Report of an EC Leonardo project on ICT Skills for Guidance Counsellors. Bologna: Outline Edizione;

ELGPN, (2015), EU Guidelines for Lifelong Guidance Policies and Systems. Retrieved 3.02.2016, from <http://www.elgpn.eu/publications/browse-by-language/english/elgpn-tools-no-6-guidelines-for-policies-and-systems-development-for-lifelong-guidance/>

Hooley, T., Hutchinson, J., Watts, A.G., (2010), *Careering Through the Web. The Potential of Web 2.0 and 3.0 Technologies for Career Development and Career Support Services*. London: UKCES;

Hughes, D., Gratton, G., (2009), Literature review of research on the impact of careers and guidance-related interventions. Reading: CfBT Education Trust. Retrieved 25.05.2016, from <http://www.cfbt.com/evidenceforeducation/pdf/Literature%20Review.pdf>;

Iacob, M., (2012), *Good practices in the use of ICT in providing guidance and counselling*, Institute of Educational Sciences, Bucharest;

Kettunen, J., Vuorinen, R., Sampson, J. P., (2013), Career practitioners' conceptions of social media in career services. *British Journal of Guidance & Counselling*, 41(3), 302–317;

Kettunen, J., Vuorinen, R., Ruusuvirta, O., (2015), European Lifelong Guidance Policy Network representatives' conceptions of the role of information and communication technologies related to national guidance policies. *International Journal for Educational and Vocational Guidance*, 1-16;

Paviotti, G., (2016), Individual CAREer Development – ICARD, Intellectual Output O4, Activity O4-02: Piloting procedures;

Paviotti, G., (2015), Toward the European Career Development Programme: initiatives, cases, and practices in universities: http://www.icard-project.eu/docs/ICARD_O1_report_final.pdf

Watts, A. G., (1986), The role of the computer in careers guidance. *International Journal for the Advancement of Counselling*, 9, 145-158;

Watts, A.G., (2001), The role of information and communication technologies in an integrated career information and guidance system. Paper prepared for the OECD Career Guidance Policy Review;

ANEXE

Anexa 1: Formular de feedback – Focus grup privind proiectarea PEDC

Focus grup privind proiectarea Programului European de Dezvoltare a Carierei

Locul desfășurării: <Organizația, Adresa, Țara>

Data: <ZZ/LL/AA>

FORMULAR DE FEEDBACK

Vă rugăm să răspundeți la următoarele întrebări bifând una din opțiunile disponibile	Deloc	Puțin	Mediu	Destul de mult	Foarte mult
Focus grupul v-a îndeplinit așteptările?					
Credeți că ați învățat ceva în timpul întâlnirii?					
Subiectul abordat este relevant pentru munca dvs. / viața dvs. profesională?					

Vă rugăm să apreciați calitatea următorilor itemi	Foarte slabă	Slabă	Medie	Bună	Foarte bună
Informații oferite înainte de focus grup					
Materiale prezentate în timpul întâlnirii					
Prezentări și prelegeri					
Facilitare și colaborare					

Vă rugăm să apreciați următorii itemi din punctul de vedere al utilității prezente/viitoare/ percepute pentru activitatea dvs. de zi cu zi / viața dvs. profesională	Nu sunt sigur	Inutil	Oarecum util	Destul de util	Foarte util
Programul PEDC în general					
Discuțiile din cadrul focus grupului					
Schimbul de informații cu colegii, cu alte părți interesate, networking					

Ați dori să adăugați ceva (de ex. sugestii, propuneri, comentarii generale etc.)?	
--	--

Dacă doriți să fiți ținut la curent cu privire la evoluția PEDC, vă rugăm să lăsați aici adresa dvs. de e-mail.	
--	--

Vă mulțumim!